

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopiju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 11.

V Ptuju v nedeljo dne 1. junija 1902.

III. letnik.

Praznik svetega Rešnega Telesa.

Pred kratkim smo obhajali prelepi praznik pri-
hoda sv. Duha. Sveta katoliška cerkev pa nam je
podelila zopet krasen cvet, morda najlepši cvet, na-
polnjen z najslajšimi dišavami, namreč praznik sve-
tega Rešnega Telesa. „Ta je kruh, kateri je prišel
iz nebes . . . Kdor jè ta kruh, bo živel vekomaj!“
(Joan. VI. 59). Tako nas uči sveto evangelje. Po
božji vsegamogočnosti se je toraj spremenil kruh na
oltarji v sveto Rešno Telo, v meso in kri našega
Zveličarja. Sveta katoliška cerkev obhaja ta praznik
svetega Rešnega Telesa s procesijo zunaj cerkve, da
postavi bodi si po ulicah, bodi si zunaj v prosti na-
ravi postaje okinčane s cvetlicami, pri katerih po-
stajah se deli blagoslov. Toraj Kristus sam v podobi
kruha zapusti ta dan svoje bivališče, namreč taber-
nakel, in duhovnik blagoslavlja ž Njim v znamenju
križa zunaj cerkve verno ljudstvo, njive, vinograde,
vso našo imetje, vesoljni svet.

Krasno dejstvo velikanskega pomena! Stvarnik
nebes in zemlje je med nami, mi ga spremljamo v
procesiji po ulicah ali pa med bujno cvetočo naravo.

Dežela Šlarafan.

Ali vi moji dragi bralci „Štajerca“ veste, kje je
dežela Šlarafan? Ne, gotovo ne! Zato vam jaz hočem
povedati kje je, kako se pride v njo, in kaj se vse
godi v tej deželi. Dežela Šlarafan je tam neki za de-
vetim bregom, tri milje za tistim starim mostom, s
katerega je „Štajerc“ v Dravo lažnjivega klerikal-
nega potepuha po imenu „Fihpos“ šterbunknil.
Ta dežela je za same lenuhe! A vendar pa je težko
priti v njo. Kdor namreč hoče dospeti v to deželo,
mora poprej mnogo strpeti, pa kak lenuh bi morda
to že dosegel. Pred to deželo je namreč veliki breg,
kateri je s same tido kuhane prosene kaše. Ako to-
raj hoče kdo v to deželo si mora poprej napraviti
tunel ali luknjo v ta breg, in sicer s tem, da vso
kašo, katero iz te luknje izkoplje pojé. Tisti breg je
tri milje debel. Ako se človek čez ta breg preje, pride
v deželo „Šlarafan.“ Ta dežela je med vsemi deže-
lami na tem svetu najbolj bogata. Hiše so pokrite s
samimi medenimi poticami, a ploti okoli hiš so sple-

Katerega človeka ne pretrese dogodek tega blagoslova?
Kateri ne čuti blažene, tihe, mirne sreče v svojem še
morda tako razburjenem srcu?

Sivolas starček in bela starka klečita pred okin-
čano postajo, tam zopet vidiš moža v najlepši dobi,
vidiš ženo, vitkega mladenča in cvetočo deklico! Vsi,
vsi gledajo zaupljivo tje gor k svojemu Odrešeniku
v monštranci.

»A bolj se sreče solnce sije,
Otrokom z lic in iz očes«

otrokom, kateri so se pač že zdavna veselili tega do-
godka, otrokom, ki so sami enaki nežnim cvetkam,
katere trosijo večnemu svojemu Ljubitelju na pot.
Oh srečni časi, srečni trenutki! Človek pozabi vso
preganjanje, vso sovraštvo, ker ljubezen Nebeškega je
premagala vsako srce.

Toda zares trenutki! zakaj burja nas potisne
zopet tje ven na bučeče valovje življenja, in morda
so našli vsi sklepi, vse obljube, katere smo storili v
teh trenutkih, dobra tla le v nedolžnih mladih prsah
navzočih otrok! Znabiti preganja kmalu potem sosed
sosed, prijatelj prijatelja — brat brata! Znabiti na-
stopi žalibog marsikateri duhovnik, kateri je n o s i l pri

teni s samih klobas. V studencih tam ni vode, tem-
več najboljše vino, katero vsakemu teče samo od
sebe v usta, ako se le malo nagne k zvirnici. Na
drevju rastejo sami krapci in same žemlje. V potokih
teče mleko in z vrbja kaplejo toraj krapci
v potoke, tako, da si lahko vsaki kaj hitro
vzame mali zajuterk. Po mlakah in ribnikih ni žab,
temveč tam plavajo ribe, od katerih so nekatere ku-
hane, druge pečene, tretje zopet „spohane“. Te pri-
dejo same k bregu, tako, da si vsaki lahko z roko
vlovi, katero jesti hoče. Po zraku pa lečejo goske,
purani, race, kokoši, piščeta in pa golobi. Vse že pe-
čeno, samo treba ti je, ako si preveč len, da bi jih
lovil odpreti usta — in cmok! pa že imaš kako tako
pečenko pred zobmi. Po zemlji pa bežijo debele svinje
in pujski lepo rumeno pečeni. Vsaki ima v hrbet
zapičen nož in vilice, s katerimi si lahko, kdor hoče
odreže in napiči košček, ki mu je najbolj všeč. Po-
tem pa odbeži taka svinja drugemu na službo. Sir
tam raste kakor kamenje, obleka in črevlji, to le
tako samo leti z drevja. Samo en studenec je v tej

tem prizoru presvetega Odrašenika, povzročitelja vse ljubezni, že par uric pozneje, kot politični agitator napolnjen z — žgočim sovražtvom!

Brez vere je človek čoln, ki nima gesla, nima krmila in ravno ta dan, ravno trenutek omenjenega blagoslova, pač vsakemu pokaže, da je naša vera najboljša, pokaže vso nebeško ljubezen! Oh da mu le nebi pokazali poznejši časi, poznejše ure, človeškega zaslepljenega sovražstva!

Klerikalizmus in vera.

(Konec.)

Neumestno bi bilo tukaj razmotrivati še na dalje koliko od klerikalne moči povzročene krvi je teklo v dolgotrajnih verskih vojskah, katerih je trpela ena celo 30 let (1618 - 1648), in katere so upostošile malone do cela srednjo Evropo. Toraj pustimo to prelihanje krvi, pustimo pa tudi te temne čase, in pečajmo se raji s klerikalizmom novejših dni.

Cesar Jožef II., toraj pred našega svitlega cesarja samega, je bil, kakor pač vsi člani Habsburške vlade — saj si je že prvi, namreč Rudolf, izbral za vladno palico sveti križ — popolnoma katoliškega vernega duha. Mati njegova velika cesarica Marija Terezija, je skrbela svojemu sinu za najboljšo vzgojo, katero so imeli vsaj v njegovih mladih letih skoraj sami duhovniki v rokah.

Ta blagi knez se je peljal nekoč v svoji kočiji po deželi. Naenkrat izstopi iz kočije in pristopi k kmetu, kateri je ravno na polju oral. Knez reče kmetu naj le živino goni, on pa mu bode plužil. In zares je vrezal s plugom nekatere brazde. To je krasen dogodek v zgodovini naše cesarske rodbine.

Toraj slavni pred naše svitle cesarske hiše, najljubeznivši knez svojega časa, knez, kateremu se je v klanjala malone cela Avstrija in cela Nemčija, knez vzgojen v najsvitlejši dobi svetovne literature

deželi, v katerem zvirava voda. Toda ta voda ima čudno moč. Ako na primer pije od nje kaka stara devica, ali pa kak star kruljev možak, glej ga no naenkrat se spreobrmeta, tako, da postaneta zopet mlada. Katerim pa samo pitje ne pomaga, ti še se pa morajo umiti v tej vodi, in ko se obrišejo, so mladi lepi in zdravi. V tej deželi je kratkočas sam doma. Tam se pleše, tam se hodi na lov, tam se igra in kvarta. Kdor tam svoj denar zakvarta, se mu trikrat tolko od države nazaj povrne. Kdor tam dela dolgove, ni se mu treba bati zaradi poplačila. Ako namreč ima obrok ali termin za leto dni, in mu ni mogoče dolga vrniti, mora mu ta, kateremu je on dolžan, dvakrat več dati nazaj zato, ker mu ni plačal dolga. Kdor v tej deželi nič ne dela, dobi za vsako uro pet kron, a kateri dosti laže, dobi za vsako laž en cekin. (Čuj! čuj! lenuhasti „Fihpos“, tukaj cvete za tebe koruza!) To pač mora vsaki v tej deželi paziti, da ne pokaže kake pameti, ali modrosti. Kakor namreč kdo pokaže kako modrost ali pamet, ga grozno trpinčijo. (Ljubi „Fihpos“! v tem si pač brez skrbi, ni ti treba paziti,

(književnosti), ta knez je ljubil kmeta toliko, da se je ponižal k njemu, in mu pomagal pri priprostem delu, pri oranju. A ni pomagal vrezati samo brazd temu kmetu, pomagal je v višjem pomenu orati vsem kmetom, s tem, da je napravil s kmeta, kateri je bil do tedaj hlapec plemenitnikov, prostega, mislečega človeka.

In čudno, ravno ta knez, največji ljubitelj priproste ljudstva in kmeta, ta knez, ki je bil navdušen za vse lepo in dobro, pobožen ud svete katoliške cerkve, knez kateremu se ne more niti pikica slabega v celem življenju predbacivati, ta knez je bil največji sovražnik — klerikalizma. Ko je zasedel svoj prestol, je bilo njegovo prvo delo, da je odrešil kmeta največjih pijavk, da je zaprl malone vse grozno bogate klostre. Kmetje! to je zgodovinska resnica, o kateri priča še dandanes dovolj samostanov, kateri se porabljuje sedaj v druge državne potrebe, ali kareri so se deloma že spremenili v javna poslopja.

Pa na svetu je že tako, da vse kaj je lepo in dobro prehitro oh! prehitro mine! Tudi tega blagega človeka, svitlega ljubitelja ubogih trpinov, je zadela neusmiljena prerana — smrt. Ta veliki knez vesolne zgodovine, je rekel nekemu duhovno par dni pred svojo smrtjo: „Gospod vi radi zlažete pesmi, napravili mi bode na skorem mrtvaško pesem, a vodilne misli tej pesmi, pa naj bodejo: Umril je knez in on počiva tukaj, ki je želel vse najboljše za svoje podložne storiti, kateremu pa se je vse to preprečilo in uničilo!“

Ali ni imel prav? Poglejmo si dandanes zopet razmerje! Ljudstvo strada, a klostri imajo neizmerno bogatstvo, katero znaša milijone in milijone, a Jezus Kristus sam pa, je rekel ko je govoril o sebi „Sin človekov pa nima toliko, kamor bi položil svojo glava!“

Ker pa vem, da me marsikateri ne bodejo razumeti, pridenem še to le. Razločiti nam je strogo besede klerikalizem, duhovnik in vera. Naša vera so nauki Kristusovi, duhovniki so njihovi oznanjevalci,

tebe ne bodejo nigdar trpinčili!) Kdor rad dela v tej deželi in hoče marljiv, biti tega iztirajo. Kdor je najbolj len, ta postane minister, kdor se rad s klobasicami peča, ta postane vitez. Komu manjka v glavi eno kolo, ta je naenkrat hofrat, kdor pa ima zopet eno preveč, ta je deželni poslanec. Kdor misli samo na piti in na jesti, ta postane v tej deželi župnik, kdor pa je naposled tako neumen, da že čisto nič ne ve, tega časti vse, temu se izroči dragoceni diplom, postavi se mu tudi spomenik, on se imenuje „častni občan“. To je toraj dežela Šlarafan. Pa naj je pojdejo „Fihposovci“ iskat, ker je za take lenuhe stvarjena, mi „Štajerčevi“ ostanemo na Štajerskem!

Nekaj listov iz zgodovine kmetskega stanu.

(Spisal M. Kmetskakri.)

Dalje.

VII.

Iz prejšnjih poglavij pa še nikakor ne smete skle-

pod klerikalizmom pa razumemo moč, katera se je s časom razvila s tem, da so se začeli mešati duhovni v posvetne reči, v posvetno vlado. Z bogastvom in z vedo, katero so si pridobili s časoma, dobili so tudi nekako moč. To moč hočejo zlorabiti, kazati tudi drugim, hočejo imeti ž njo nekako vlado. Te želje po vladi, ta skrivna duhovna moč, to je klezikalizem. Neumno je toraj reči, da je ta, kateri je proti klerikalizmu, proti duhovnom, proti veri.

Raditega zdaj pač razumemo začetne besede tega članka, katere je izrekel nadvojvoda naše cesarske hiše, pred par mesci namreč: „Preveč sem veren, da bi bil klerikalen!“

Pred duhom mi stoji oltar razsvetljen z mnogimi svečami. Na visoke, barvane okna sili pomladansko juterno solnce v cerkvo. Plamen na svečah pa plapola k višku, znak onega plamena, kateri se dviguje iz naših src tudi tje gor na kvišku, znak plamena, ki plapola iz človeške duše tje gor proti tistemu, ki je stvaril solnce, zemljo, človeka, vse, vse, kar diše in živi! Ljudstvo pa kleči po cerkvi in pričakuje večnega čudeža, kateri se ima goditi v kratkem času na oltarju. In glej! v dolgi halji, v svitlem plajšu in skelihom vroki, stopi belolas starček iz zagreža pred oltar. Roki mu že tepečete, a ko pa začne sveto daritev, se mu pomladi naenkrat ovenelo lice, mladostno mu žari oko, kakor višje bitje stoji starček pred oltarjem, povzdigne roki in z mladeniškim glasom zapoje: „Bogu čast na višavah in mir ljudem na zemlji!“

V duho vidim ozko nizko sobo! Napolnjena je čudnega zraka. V kotu sobe stoji postelja, v njej pa leži bolnik. Strast in bolezn mu zreta iz bledega lica, upadlo oko je uprto obupno v strop. Naenkrat se zasliši zvonček. Duhovnik v beli srajci stopi v zaduhlo sobo. Ne preteče še niti četrte ure in duhovnik odide. A čudno glej! Mir in rajska sreča se svitata iz umirajočih bolnikov očeš! — Skopano vidim pred seboj jamo, podolgasta štirivoglata je, temna in glo-

pati, da bi bilo bolje iti v pekel nego nazaj v stare čase. Kakor v slabem letu ne divja zmiraj vihar, ne tolče vedno ledena toča, ter ne preplavajo potoki in reke vzdržema rodna žitna polja, ravno tako niso v preteklih dobah vedno divjale vojske, niste neprenehoma morili lakota in kuga, ter niso gospodje povsod in v enomer stiskali podložnikov, marveč bilo je tudi tedaj dovolj rodovitnih, mirnih in zdravih let ter usmiljenih gospodov, ki so s kmeti lepo ravnali. Tudi niso bili vsega trpljenja, katerega so morali prestati naši predniki, krivi le gospodi; veliko nesreč in gorja je nastalo iz splošne tedanje podivjanosti in nevednosti. Dandanes se robati fanti radi pretepavajo, poprej so tudi gospodi in celi narodi radi prelivali kri med seboj. Ker so bili ljudje v starih časih zelo nevedni, se niso mogli ubraniti kug, ne iznajti potrebnih strojev in ne povzdigniti občnega gospodarstva, s katerim bi bili lahko zaprli lakoti pot v naše kraje. Neumnost tedajnih duševnih voditeljev je bila tako grozna, da so prav zverinsko preganjali učenjake in da so može, kateri bi bili člo-

boka. Okoli nje leži mokra prst. V njo pa spuščajo po vrvi krsto ali trugo! Ljudje pa, ki stoje okoli jokajo. Mlad duhovnik z rosnim, milim očesom pogleda po množici in reče: „Molimo za njega, ker je bil mož poštenjak, ne jokajte, saj to slovo ni za vekomaj, zakaj videli se bomo zopet tam gor nad zvezdami!“

Krasen stan duhovski stan! Kdo ga ne bi ljubil, kdo ga nebi čislal? Duhovnik nas spremlja od zibelje do groba, on nas tolaži žalostne, on nam spremeni mrzlo, britko, zadnjo kaplico v našem očesu, mrtvaško solzo, v solzo veselja, ker nam odpre, ko nam je zaprla smrt vrata življenja, nove, svetlejša vrata v lepšo in boljše deželo.

A čudno! kaj hoče nemir v duši? Podoba druga stopa pred moj duh! Vidim nekega duhovna svete katoliške cerkve, slišim ga kričati v političnem zborovanju, vidim ga kako se škodoželjno smeje, vidim ga kako se prilizuje. Strast mu gori iz lica in iz očeš! Vidim ga kako je napolnjen od sovražtva in maščevanja — on, apostol svete ljubezni! Toda zakrij se podoba taka temna, to je človek oblečen v duhovno oblačilo, to ni duhoven, to je — klerikalec!

Razne stvari.

Kmečko zborovanje v Dornavi. Dne 19. tega meseca se je vršilo kakor je bilo v zadnjem listu naznanjeno v Dornavi zborovanje slovenske kmečke zveze. Zbralo se je lepo število kmetov, ne pa kakor piše „Slov. Gospodar“ samo trije! Gospodar Visenjak, občinski predstojnik v Žamanjih, otvori zborovanje in naznani, da prevzame po štatutih tega društva predsedništvo zborovanja predsednik ali pa podpredsednik tega društva, in izroči v imenu zborovalcev predsedništvo gospodaru Jenezu Vindiš-u, posestniku na Bregu pri Ptuju. A ni še se začelo zborovanje — glej! Visenjak je obračal, klezikalizem pa obrnil — nastopi kot glavni govornik, ne da bi se mu zato

veštvu veliko koristili z raziskovanjem Stvarnikovih nauk, ki jih je dal naturi, zapirali in sežigali, češ, da so neverci. Posebno napredne zdravnike so sovražili. Prav za prav sovražtvo do učenosti ni toliko izviral iz nevednosti kakor iz hudobnosti tedanjih klerikalcev, duhovnikov in posvetnih, kateri so dobro vedeli, da bo konec njihove moči in njihovega brezskrbnega življenja, ako postane človeštvo pametnejše.

Če prav premislimo življenje naših prednikov, moramo reči, da se jim je povprečno veliko slabejše godilo ko nam. Menjavala so prav pogosto z dobrimi leti slaba, polna nadlog in nesreč, katerih si mi še predstavljati ne moremo.

Če so tuintam kmetje po dobrih letinah obogateli, postali so prevzetni in začeli so v noši posnemati svoje gospode. Oblačili so se v drago sukno in svilo ter napravljali pri krstih in ženitovanjih velike pojedine. Gospodarji pa jim tega niso privoščili, najbrž so se bali, da bi za nje premalo ostalo. Imamo namreč več starih ukazov, ki podložnikom prepovedujejo obleko iz drage tkanine in imeti pri rodbinskih slav-

podelila beseda, gospod kaplan s Ptuja, minorit Peter Širovnik. Gospod kaplan povdarja, da je celo zborovanje nepotrebno, da so prišli kmetje v gostilno gosp. Herga s tem namenom, da bi praznovali obletnico požarne brambe, da bi se med seboj veselili, ker Dornava in kmetje v okraju ne rabijo nobenega pouka, sploh pa, da ni nobenega strokovnjaka, nobenega potovalnega učitelja med prišelci, ki bi nam kaj pametnega povedali. Ko se je gospodu Petru povedalo, da nima besede, in naj ne moti kmečkega zborovanja, naznanjenega pri okrajnem glavarstvu, in je začel prvi govornik gospod Zadravec iz Loperšic govoriti, vedel si je ta gospod zastopnik klerikalstva drugače pomagati. Pa kako? Kar naenkrat je imel zbranih par strežajev iz Ptujskega minoritskega samostana in pa par zaslepljenih fantov. Seveda, da so ti (Kaj ne „Fihpos“?) iz lastnega svojega prepričanja začeli peti, vriskati sploh vganjati vsakovrstne bedarije, da bi s tem preprečili zborovanje. K temu še si misli ljubi bralec par zarujavelih starih klerikalnih devic, katere se pomešajo tudi med te . . . (izraz nam je žalibog prepovedan) in — gospod duhovni oče Peter je bil prepričan da je vsoje dosegel. Pa temu ni bilo tako! Kmetom se je naznanilo, da se je naročila pri gosp. gostilničarju soba, v katero naj pridejo vsi tisti, kateri hočejo raji slišati govoriti o kmečkih zadevah, kakor pa obhajati same veselice. In glej, napredni naši kmetje so prišli vsi v to sobo, čeprav jih je bilo več kakor piše „Dornavčan“ (g. P. Peter!) v „Slovenskem svojem Gospodarju.“ „Gospodar“ jo je pač zopet pihnil, namreč zlagal se je po stari navadi prav debelo! Ko se je govorilo o vseh točkah vsprejema, se je predlagala rezolucija, katera se je soglasno sprejela. Rezolucija povdarja, da je za kmeta odločno zahtevati direktna volilna pravica, in da se naj strinjajo zopet slovenski deželni poslanci z drugimi poslanci v Gracu, ker bi bilo za Spodnjo Štajersko deželo mnogo slabše, ako bi se podvrгла Ljubljani, to je Kranjski deželi, katera ima mnogo več plačil, kakor Štajerska, da pa tudi

nostih velike pojedine. — V gornji murski dolini so leta 1494. izdali povelje: „Nihče ne sme imeti predrage gostije, da se ne zadolži in pade v uboštvo.“ Približno 4 jedi dovoli gospodska; kdor pa da več jedi, kot je dovoljeno, moral bode plačati za vsako jed jeden funt penězov kazni. — V deželnem policijskem redu iz leta 1542 se nahaja tudi sledeča točka: „S kaznijo v znesku 10 gold. se prepoveduje povabiti več kakor 16 oseb, dati več ko dva obeda, prinesiti pri vsakem obedu več nego 4 jedi na mizo in vzeti od vsakega gosta več ko 15 kr. darila.“

Tudi tiste „svete“ podobice, katerim se drugače karte pravi, so poznali naši predniki. To izvemo iz ukaza, izdanega leta 1552. s katerim se kartanje v nedeljo in v praznik po službi božji dovoljuje, a strogo naroča, da nihče ne sme več zaigrati kakor 8 do 10 krajcarjev. Leta 1577, so to svoto znižali na 6 krajcarjev.

Kakšni ubožci so bili kmetje za časa slabih letin in v krajih, kjer so gospodarili neusmiljeni gospodje,

ni umestno, ako postane samostojna, ker bi njej potem bilo treba zopet mnogo novih uradnikov, katere bi morala plačevati popolnoma sama. To je poročilo o tem zborovanju. — Da pa bode te tudi vedeli kako robato se obnašajo klerikalni privrženci, svesti si, da smejo pod pokroviteljstvom kakega kaplančeka vse storiti, moramo pripomniti še tudi to le. Ko so se zbrali napredni kmetje in napredni fantje v gori omenjeni, v to svrhu najeti sobi, udrihali so slušatelj gospoda kaplana po vratih, da je bilo veselje, metal kupice na mizo zborovalcev plesali in vriskali kakor besni. Kaj ne saj je vse dovoljeno ako je kak „Gospod“ ž njimi? Saj priznamo gospodu kaplanu, da on vsega tega ni mogel zabraniti — priznamo pa mu tudi, da je on vse to povzročil, da bi brez njega bilo vse mirno. Sicer pa je obsodila gospoda kaplana neka napredna gospodinja sama rekoč: „Moj sin je tudi v latinski šolah, a boljše je za njega da pase doma krave, kakor, da bi postal ž njega kedaj duhovnik s takšnim obnašanjem, kateri povzroči toliko nemira!“ Kar se pa tiče neustrašenih zavednih kmetov, vsa čast njim. Vi fantje pa, kateri ste se vdeležili tega zborovanja kateri ste prišli od vseh krajev, in ste bili tako navdušeni za kmečki napredek, za zboljšanje kmečkega stanu, katerim vam ni bilo za ples, temveč za napredek, Vi, kateri nočete tavati več v temi, temveč hočete luč, ravno Vi ste nam napravili največje veselje. Presenečeni smo bili o Vašem možatem nastopanju in mirno gledimo vsi z Vami vred v boljšo bodočnost našega roda, ker vemo da bode drevje, katero je začelo siliti na dan, katero se tako čvrsto in ravno razvija nekdanje rodilo dovolj dobrega a ne črvivega sadja. Kar se pa tiče sodbe čez to zborovanje nekaterih gospodinj in nekaterih deklet, ki so se vdeležile tudi tega shoda, o tem pa naj spregovori zopet poštena gospodinja z Vašega kraja sama, katera je rekla po končanem zborovanju: „Jaz sem do sedaj mojemu „stariemu“ zmiraj tote napredne zборе in časopise branila ker sem mislila, da so zares proti veri. Od sedaj pa

nam najbolj dokazujejo pogoste lakote. Toda tudi iz pritožb gospode zoper deželne davke spoznamo velikansko siromaštvo nekaterih podložnikov. Leta 1550. tožili so gospodje, da kmetje trpijo vsled tim in lakote. Rekli so med drugim: „V naši deželi se najde mnogo ubogih podložnikov, katerim ne manjka samo žita za prodajo, ampak kateri bi tudi zadovoljivo bili z ovsenim kruhom in s kruhom iz otrob; nahajajo se kmeti, ki se preživljajo s suhimi lesnikami in ki so tako ubogi, da je groza.“ — Iz ugovora zoper povišanje davka na meso (1638) izvemo sledeče: „Priprosti ljudje si v soboto radi kupijo ko govedine, katero rabijo namesto špeha v zelju ali v repi in si potem v nedeljo ž njo preganjajo muke in težave koje so prestali čez teden. Loj je celo leto njihova najboljša zabelja. Resnica je, da se nahaja med 50 ali 100 kočarji in viničarji komaj jeden, ki je razun pol leta starega praseta zaklal večjo svinjo ali pa celo več živalij.“

(Konec sledi).

mi mora „ta stari“ iti k vsakemu, ker vidim da so ti naprednjaki bolj kristjanski, kakor drugi!“ „Fihpos“ ali hočeš naslov (ali atres) te poštene gospodinje???

Od nekod. Pod tem naslovom je preobčil neumni butec po našem „Fihpos“ pesmico, odpustite mi, da imenujem to pokveko „pesmico“. Oj „Fihpos“, Fihpos pesnikovanje le pusti, drugače še se bolj smešiš, kakor do sedaj. Naši pastirji znajo boljše pesmice zlagati. Kar se pa tiče vsebine te pokveke vedi tole: Res je, da je gospod ptujski župan dal sezidati nič manj kakor 9 vil, a prodal je vseh devet ljudskim ljudem, in je s tem prvič povečal in olupšal mesto Ptuj, drugič pa je spravil s tem marsikateri lepi groš — v delavske roke, kateri so si prej morali iskati slabše službe daleč tam dol na Hrvaškem ali pa na Gornjem Štajerskem. Res je tudi, da se je vozil v obče spoštovan g. v Abacijo, toda kaj ne „Fihpos“ to pa mu vendar dovoliš, da sme obiskati svojega bolnega sina na dva dni v Abaciji? Kar pa se tiče „Štajerca“, vedi, da se mu prav regimentno godi, ker vsak dan več naročnikov dobi, kot tepec pa „Fihpos“ povsodi slovi, to dolgo že vemo pametni vsi. Ti nam predbacivaš, da blatimo „rodoljube“, no pa jih operi! Koliko pa pomagajo tvoji „rodoljubi“, ki imajo tudi dosti denarja našemu ljudstvu, našim delavcem? Denar si kopičijo v hranilnicah, znabiti ti povejo Dečko, Horvat, Srnec itd. kake zanimivosti o tem! Predbacivaš nam tudi na nekem drugem mestu, da blatimo duhovski stan! Vidiš kako lažeš? Ne ne, mi častimo pridnega duhovnika, mi spoštujemo duhovski stan, morda bolj kakor ti, ker hočemo odstraniti iz njega ljuliko ali smetje. Ti pa zagovarjaš tako potuhnjeno to smetje? Vedi pa, da bomo vedno v prid naše svete vere slabe duhovnike svarili v našem listu, kazali njim in ljudstvu njih napake, naši sveti veri v prid, dokler se ne bodejo poboljšali. Ti „Fihpos“ pa, ako Ti je zares toliko za sveto vero, za sveto katoliško cerkev, no, pa nam pri tem perilu pomagaj, ne pa da hočeš v prid tvojih sobratov, tvojih somišlenikov, ljudske napake, katere sveto vero podkopavajo, pokriti. Ako mi pokažemo napake katerega človeka svetu, potem je zares tudi ima, ti pa preobračaš zasluge v napake, ker si podli hinavec in lažnjivec. — Kar se tiče drugih oseb, katere si poskusil v tvoji „pokveki“ umazati, samo to le: Gospodar Visenjak, Vračko in Kresnik, so možje, vobče spoštovani od dotičnih svojih domačinov. Tvoji pristaši niti vredni niso, da bi takim možem odvezali na črevljih remenje. Kar se pa tiče Mravljaka, pa se sramuj ti, ker mečeš blato po človeku, kateri je, bodi še tako napačen, sedaj pred drugim višjim sodnikom, pred Vsegamogočnim. Iz dna naših src te zaničujemo, ker sega tvoje sovraštvo celo tje dol v tihi, hladni — grob!

Iz Lekovca v Halozah. Ali njim bode že vendar enkrat zadosti? — Ko se je pred dvema letoma zvišala služba učiteljskih moči, mislilo se je, da ne bode sedaj več potrebno iskati gospodom učiteljem postranskih zaslužkov. Pa našim klerikalnim učiteljem še vendar njihova služba ne zadostuje. Tako si je bil znal pridobiti naš nadučitelj, veleznani Stoklas, službo

blagajnika pri tukajšnjem „konsumnem društvu,“ a sprevidevši, da ta, sicer mastna služba, ni trajna, in bi se njemu lahko smejali ako bi g. z društvom vred propadel, pustil je to službo svojemu „kolegi“ in se rajši poslužuje drugih postranskih zaslužkov. Posebno marljiv je takrat, ko se delajo prošnje za brezobrestna posojila, takrat bi ga moral videti dragi „Štajerc“. Vsako nedeljo se vdeleži službe božje, po službi božji pa se kaj živahno vrti z svojim „have-lokom“, („šneidfedra“ je „fuč“!) s cvikerjem na nosu in s solnčnikom, katerega ima zimo in leto pri sebi pod pazduho, med tukajšnjimi vinogradniki, kateri njemu donajajo krone za dotične prošnje. A, letos na dan svetega Marka, ko so nas, kakor že vsako leto počastili naši sosedi vrli Barbarčani s procesijo, videti je bilo pri barbarski procesiji pet učiteljskih moči, kateri so vsak po svojem razredu šolsko mladino lepo vodili, a našega Stoklasa ni bilo videti nikjer, kakor tudi v križevem tednu ne. (Huj! ti klerikalna moč! Opomba uredništva). Ta gospod se gotovo boji, da ga nebi „hareš“ zapel, saj pa tudi procesije nič v žep ne vržejo! Zato pa rajši doma spi, kakor je to v Celjski „Domovini“ pred kratkim našim vinogradnikom predbacival. Kako si je pa znal naš gospod nadučitelj pridobiti letnih prispevkov v znesku 360 K, bodemo ti dragi „Štajerc“ o priliki poročali. Ker pa je tudi naš gospod Vrunker strasten „Štajerčev“ sovražnik in gori omenjeni „kolega“, bode treba morda tudi njega malo postaviti resnici na ljubo v bolj svetlo luč! (Opomba uredništva: Kar nam tukaj pišete o tem gospodu, smo danes izpustili, ker še vedno upamo, da se bode g. Vrunker poboljšal, drugače pa ne bomo v bodoče tudi njemu ne prizanesli.) — Kar se pa tiče našega gospoda kaplana, ljubi „Štajerc“, namreč g. kaplana Lovrenko-ta, ti pa pišem to le! Takega gospoda še pač nismo v Leskovcu imeli. Vse ga čisla, vse ga hvali, ta g. je dika svojega svetega stanu. Ko je ta naš gospod kaplan obhajal o binkoštih z našo šolsko mladino prvo sveto obhajilo, je otroke pred oltarjem tako lepo in milo podučil, da so se vsem odraslim zrosile oči. Da bi nam Bog vendar dal, da bi ostal ta g. kaplan še delj časa v Leskovcu, popravil bi pri nas marsikaj, kaj so drugi zakrivili. Gospod kaplan Lovrenko pa je tudi veliki sovražnik politične agitacije, in ko smo imeli pred kratkim občinske volitve, polne strankarskega boja, se naš gospod ni potezoval ne za eno, ne za drugo stranko, temveč on je oddal po svojem prepričanju svoj glas, potem pa je šel mirno domov. Nihče mu ne more predbacivati, da bi bil pred volitvo le količkaj agitiral. Varničan. (Opomba uredništva. Gospod kaplan Lovrenko, Vi vidite sami, kaj piše od Vas Vaš faran. Čast Vam in tudi vso naše spoštovanje! Oh! da bi imeli Vi same enako misleče in živeče stanovske sobrate!)

Od Vurberga. Kak je že blo enkrat v „Štajercu“ brati, je roval in kujskal vurberški župnik proti prejšnemu občinskemu odboru, posebno pa proti grajskemu oskrbniku in učiteljem. Nobenega vzroka ni imel, pa maščevati se je hotel. Kakor sem zvedel, je

župnik, ko je prišel v Vurberg za provizorja začel tako postopati, da so se domačini bali, ako bi on župnik postal. Vse je hotel drugače imeti kakor je bilo pri prešnjem izvrstnem župniku Osenjaku. O nekaterih njegovih neumnostih je blo že lani v „Štajercu“ brati, povedati še je, da sta v Vurbergu od nekdanj bla dva ministranta, a pri tem provizorju mu je eden izostal. Enkrat je med mešo prerano pozvonil, in za kaznen je moral v žagredi čez eno uro klečati in litanije moliti. Ali je to Bogu povolno? — Kak se mi je pripovedovalo, je prišel neki dan gosp. Kaiser, ki je tudi bil občinski odbornik, v Vurberg k oskrbniku in je rekel, da mu je gosp. prošt, ki je patron vurberške cerkve naročil, da naj Vurberčani prošnjo vložijo pri škofu proti provizorju in naj napišejo, kar vedo napačnega o njem. Samo zavolj tega, ker je g. Kaiser to povedal, so res poslali škofu prošnjo. Pa take prošnje, naj si to zapomnijo tudi v drugih farah, so za nič! Nekdaj so Vurberčani prosili za enega provizorja, da bi župnik postal, pa ga niso dobili, a lani so prosili proti temu, pa so ga dobili. Prav je toraj imel tisti Krčevinar ki je rekel: „Najboljše bi blo, da bi mi bili za totega provizorja prosili, potem ga nebi bili dobili za fajmoštra“. — No, ker pa je že župnik postal, reklo se je, kar je blo, naj bo pozabljeno, kajti ljudje, ki morajo skupaj živeti, naj živijo v miru in ljubezni, ne pa v sovražtvu. Dolžnost duhovnikova je, da pomaga k miroljubnosti, a ta pa je čisto nasprotnega mnenja. Njemu ni bilo za ljubi mir, maščevati se je hotel nad tistimi, ki so bili proti njemu; da bi le pomislil, da je bil on prvi, ki je s svojim ravnanjem druge žalil. Če bi on svojo vest izpraševal in sam svoje slabosti, da ne rečem neumnosti pripoznal, bi se prepričal, da je bil on sam kriv, da se je proti njemu prosilo. Oni so bili prej proti meni, zdaj pa sem jaz proti njim, — toraj maščevanje! V lice se je delal sladkega, a za hrbtom pa je ščuval proti prešnjim odbornikom. Ko je hodil v Krčevino na spoved, je rekel, da oskrbnika in učiteljev ne voliti. Mu je bilo tega treba? Če bi se oziral in ravnal po Kristusovih naukih, bi gledal, da bi ljudje v miroljubnosti živeli med seboj, a on je skoz to, da se je v volitev mešal razsejal sovražtvu. Resnica pa je, da od istega časa, kar je ta človek župnik tukaj, ni več ljubega mira. Ali je spodobno za duhovnika, da v sovražtvu živi, kako pa potlej misli in moli očenaš? „Odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom,“ — se pravi odpustiti, ne pa morbiti šenkati, kaj kdo posodi komu, da plača grajšini dolg. Za danes naj zadostuje. Ob priložnosti še nekaj o mlinu, o deklah in tako dalje, in tako dalje. Resnica. —

Skušnja iz Štajerske zgodovine. V soboto dne 24. maja ob 4 uri popoldan se je vršila na tukajšnji gimnaziji skušnja iz Štajerske zgodovine. Navzoči so bili pri tej skušnji razven ravnatelja gimnazije in več profesorjev tudi gospodje: preč. gospod prošt Flek, gospod okrajni glavar grof Attems in župan Ptuja gospod Ornig. Spraševal je zgodovinski profesor gospod Pirchegger. Javilo se je k skušnji 6 učencev 4. gimnazijskega razreda. I. darilce je dobil četrtošolec

Pristolitsch, (srebrno medajlo) II. (ravno tako) Welzmüller, III. (zlat, katerega je podelil preč. g. prošt Assenbauer, IV. (zlat podarjen od gospoda okrajnega glavarja) Roger. V. (knjigo) Wedernjak in VI. (zlat podarjen od gosp. župana Ornika) Korošak, doma iz Slovenskih Goric. Pridnim, marljivim učencem želim enake uspehe pri vseh bodočih učnih skušnjah in srečo pri skušnjah — življenja.

Iz Pilštajna. Dragi „Štajerc“! Kakor povsod imate tudi pri nas mnogo prijateljev, pa tudi žaliboče mnogo sovražnikov, kateri nam te hočejo zabraniti na vsaki način. To se godi tudi na naši pošti, kjer te sprejemamo v naše kraje Zagorje, Prevorje in tudi Pilštanj sam. Samo toliko danes, da bodeš vedel: Prihodnjič več! — Fantje iz treh far. — (Opomba uredništva: Dragi fantje! Priobčili smo ta Vaš dopis in povdarjamo, da nas veseli, ker se Vi fantje zamate za „Štajerca“. Le tako naprej! Iz vsakega zvednega fanta bode s časom zaveden pošten gospodar, mogočen steber naše lepe domovine. — Kar s tiče Vaše pošte, pazili bodemo mi na njo. Pazite pa tudi Vi! Naznanite nam, ako ne bode vse v redu. Saj še je poštno ravnateljstvo v Gradcu! Z Bogom!)

Od svete Barbare niže Maribora. Ljubi „Štajerc“! Naznanjamo ti, da imamo pri nas tudi gledališče a teater. Pa še kakšno! Direktor je sam naš kaplan g. Fr. Sal. Gomilšek. Dne 17. t. meseca se je začel teater. Prišli pa so sami od gospoda kaplana učenci „špilari“. Veš to so ti sami mladi dela se boje ljudje, ki imajo za tako reč zadosti časa, za tisto pa ne, kaj bode nekdanj potrebno, ko ne bodeta več od in mati za nje skrbela. Gospod kaplan je napravil za tri dni predstave in to vsakokrat ob 8 uri zvečer. Seveda, ker je za našo mladino jako dobrega upliva ako tam sedi in poslušaja do 11 ure zvečer, ali še morda delj časa. Vsaj brez vse skrbi se potem pa daši ženstvo in moštvo po noči domov! Še niti ne besa niso bila temu teatru prav ugodna. Prvi večer je bil vihar, drugi večer je deževalo in tretji večer no tretji večer se je polnila kasa, da je bilo veselje. Gospodje kaplani od sv. Urbana od sv. Ruperta in gospod kaplan Trstenjak pa so prišli s procesijo k temu gledališču, seveda s samimi mladimi neiskusnimi ljudmi. To je bilo veselje! Zdaj pa še si misli ljubi „Štajerc“ te gospode kaplane, kako so sami pri kasi sedeli, da njim nebi nobeden mogel v teater brez karte smuknati, potem še bodeš dobil pravi pojem od tega za kmečki stan velevažnega teatra. Tem gospodom je samo za veselice, njim je samo za to, da se lahko postavljajo pred kmečko ljudstvo, glej kmet, kaj ti vse znamo mi pokazati in to vse za tvoj — denar! S takimi ponočnimi igrami se daje mladini samo priložnost, da se med seboj spoznava, zato obsojamo mi take ponočne igre, in če bi bile še tako pobožne. Če tudi priznamo, da se da s takimi igrami med nami kmeti in med našo mladino v verskem prepričanju res tudi marsikaj doseči, moramo pa se vobče za bodoče zavarovati proti ponočevanju mladih neiskusnih mlečnezobnih fantov in nedolžnih deklet v naši fari. Gospod Gomilšek, ako

ste take reči tam gori v Jarenini, ali kje ste bili, uganjali, naj Vam bode to odpuščeno od Jarenincev, mi Barbarčani, vsaj večina od nas bi bili tega mnerja, da bi bilo mnogo boljše, ako bi nas gos. Gomilšek vsako nedeljo pri pridigi lepó podučili, in ako bi šli Vi in naša mladina zvečer ob 8 uri spat! Mladina naša ima drugi dan dovolj dela, in nje je zares tudi škoda, da bi se tako razvadila. In če Vi nimate drugega dela, pa pomislite kaj pravi neki sveti mož, od duhovnika namreč to le: „Duhovnik, ki nima v kaki uri ravno kakega dela, naj moli!“ Tako nam bodete gospodje kaplani vsi dragi in ljubi, mi Vam bode mo hvaležni in Vaša molitev bode gotovo v prid Vašim, pa tudi našim dušam. Vaš vzgled pa bo gotovo najboljšega upliva na našo mladino! — Več faranov.

„Luterani v Ptuju.“ Zadnji „Fihpos“ piše v št. 11. stran 4. pod tem naslovom sledeče: „Ptujčani so za binkoštni ponedeljek zopet pozvali luteranskega duhovnika v Ptuj, da jim je imel cerkveno opravilo. „Štajerc“ pa se pridušuje kakor star mešetar, da ni proti veri in cerkvi.“ — To je prav po Fihposovsko, prav po klerikalni butasti glavi zasukano. Ljubi bralci „Štajerca“ razsodite sami! Ako so nekateri Ptujčani druge vere in so si pozvali svojega duhovnika, ker so hoteli tudi opraviti seve po svojem službo božjo, kaj pa briga to „Štajerca“? „Štajerc“ je katolik in njegova vera je vera svete katoliške cerkve. „Fihpos“ pa je neumni tepec, ker ne ve kaj boljšega spraviti v svoje trepaste „razne novice“, kakor tako neumnost. Kdaj pa je govoril „Štajerc“ kako besedo o Luterancih? Zdaj vidiš kaka zanikerna nesramna, klerikalna, satanska hudobnost si ti „Fihpos“! Pa vedi, da je „Štajerčeva“ vera gotovo bolj čista, kakor tvoja hinavska nova vera, tvoje klerikalno politično kačje mleko!

Iz Karčovine pri Ptuju. Ljubi „Štajerc“! Prosim te, sprejmi sledečo dogodbico v tvoje predalce in dodaj o tem našim vrlim kmetom kako kratko navodilo. — O priliki zadnjega sejma sem bil tudi jaz v Ptuju. Ko sem vse opravil, sem se vrnil proti domu. Obstal pa sem za trenutek in sem mislil na vse, ako še nisem česar pozabil. Tu zagledam pred seboj par volov, tik njih pa kmetico in njeno morda še le desetletno hčerko. Ta otrok je stal pred voli, da ne bi mogli oditi. Pa ker se je tej nadepolni hčerki najbrž videlo dolgočasno, udrihalo je to dekle samo za zabavo po glavah in očeh te nedolžne živine, in to v enomer. Blaga mati pa je gledala dopadljivo na svojo hčerko, in se je temu dogodku tudi iz samega dolgega časa smejala. Ko sem ji opomnil, da živina ravno tako čuti bolečine kakor človek, dala mi je odgovor: „Voli so naši, Vas to nič ne briga, moja hčer dela ž njimi kaj hoče!“ Ker sem si mislil, s tako jezično babo se ni dobro na ulici prepirati, sem žalosten odšel. Poznam pa to žensko, vem, da je njen mož naročen na „Slov. Gospodarja“ in na „Fihposa“, zato pa ti, ljubi „Štajerc“ to pišem, da bodeš vedel tudi ti, kako blagega srca so pripadniki teh listov, kako lepo so podučeni. — Ljubitelj živine. — (Opomba uredništva: Ljubi kmetje! Vsaki od Vas vè, da se

mora mlado drevo privezati k kolu, ako hočemo, da bode rastle lepo in ravno. „Štajerc“ je prepričan, da bi bila vsaka njegova bralka, tako zvana naprednjakinja, vzela gajzlo, in bi bila to dekle po materinskem prav pošteno našivala. Živina je nedolžna, mutasta, ne more se braniti. Zato pa mora človek ravnati ž njo človeško. Iz deklice, omenjene v gornjem dopisu, bode slabo, ničvredno dekle, zanikerna gospodinja, ničvredna, slaba žena. Kriva pa je temu mati sama! Mi prorokujemo gori omenjeni materi, da bode na stare dni od svoje hčerke, gotovo pa od njenega moža, ako ga sploh ta deklica dobi, sama prav pošteno tepena. Gospod dopisnik! priobčili smo Vaš dopis Vam, ne pa našim naprednim kmetom na ljubo, ker vemo, da postopajo „Štajerčevi“ s svojimi otroci, in s svojo živino tudi po „naprednem“ geslu, namreč — pošteno.)

Poročilo ptujskega sejma. Dne 21. maja prigralo se je na živinski konjski in svinjski sejem: 651 komadov govede, 96 konjev in 408 prašičev. Kupčija razvila se je pri nekoliko nižjih cenah živahno. — Prihodnji živinski sejem bo 4. junija in je pričakovati veliko prodajalcev in kupcev.

Iz St. Lenarta nad Laškim. „Dobro zino, pravi čas, rodna zemlja, zlati klas.“ Št. Lenarčani napredujemo. Zapuščamo svoje zaduhle zapečnjake, v katerih smo kaj radi čepeli. Kaj smo si hoteli? Nizki strop nam je zagrinjal vid v nebo, skozi mala okna smo dobivali le pičlo svetlobo v svojo mračno dušno sobo. Život nam je mehkužila topla peč, ki je dobivala svojo toploto le od „Slovenskega Gospodarja“, „Našega Doma“ in „Domovine“. Pri takšni toploti se je dalo dremati, saj je vse jedno ali gledaš živo kot miš, ali pa dremlješ kot stari maček; pameti si iz teh listov človek ne pridobi. Odkar je začela v naše hribe zahajati nova luč z imenom „Štajerc“, smo se vzdramili, zapuščati smo začeli svoje zapečnjake, zagledali smo dobro zrno, katero seješ na rodno zemljo našega zatiranega ljudstva. Pri nas je bilo prej slabega zrna precej. V dremanji so nas zibali 3 „Slov. Gospodarji“, 10 „Domovin“ in nič „Štajercev“. Torej smo prav dobro, po slovensko, dremali! Danes pa imamo le še 2 „Slov. Gospodarja“, 2 Domovini in 11 „Štajercev“. „Gospodarji“ in „Domovinerji“ torej ginevajo, „Štajerci“ pa rastejo in se množijo. To in kar še imamo dobrega v St. Lenartu, se nam je zahvaliti našemu mnogozaslužnemu župniku g. Časlu, ki se kaže vedno in povsod pravega dobrotnika ljudstva, in kot takšen ne more in ne sme biti nasprotnik „Štajerca“, kakor so nekateri drugi nespametni duhovniki. — Naročniki „Štajerca“ so njegovi prijatelji zaupniki in prvi svetovalci, brez njihovega sveta on ničesar ne ukrene. Naš farovž ve torej ločiti dobro zrno od plev, in to je za nas kaj dobro. Drugi g. duhovniki si pa naj le za ušesa zapišejo ta lep izgled strpljivosti, in si naj zapomnijo, da s tistim svojim ropotanjem na prižnici proti „Štajercu“ nič drugega ne dosežejo, nego — več naročnikov. Vsa čast torej našemu ljubljenemu župniku g. Fr. Časlu, ki zna dobro zrno ločiti od plev, da skrbi prav razumno za nas in nam

„Štajerca“ ne brani brati. Mislim, da povem najbolj jasno, če zapišem, kako sta se nekega dne na potu iz Laškega trga domov prijatelja, naša rojaka, Dimov Martin in Suha Južina, po domače Iгла, poganjala za „Štajerca“ in „Domovino“. Dimov Martin si je po svoji navadi navihal dolge brke, kakor kak cesarski lajtnant, potem pa jo zabrusi prav prepričevalno prijatelju izpod brk: „Ti ali sedaj verjameš, da bode v naši fari Hribarju in njegovi „Domovini“ kmalu odklenkalo?“ Prijatelju Suhi Južini se je ta trditev vendar nekoliko neverjetna zdela; zato je uprl svoj pogled v Martina, rekoč: „Ni mogoče, župnik jo je hotel sicer pregnati in ji je dal ime, da je „liberalna“, pa izgnati je ni mogel. Povej, če veš kaj več, o čem se plete prepir!“ „Nič se ne plete prepir, pa „Domovina“ bode odpravljena iz Št. Lenarta“, reče korajžno Dimov Martin in potisne palico pod koleno držeč jo z obema rokama tako, da je sredi ceste le na jedni nogi stal. Tudi Suha Južina je obstal in gledal začudeno z odprtimi ustami v prijatelja. „No, no, jaz ti to vem, kaj misliš, da hodim zastonj k gospodu v farovž? Pa saj si na Jernejevo nedeljo slišal brati našega župnika pastirski list avstrijskih škofov. Tristo obupanih medvedov! Tam doli v Laškem trgu je kaplan ropotal proti „Štajercu“, da je bilo kaj, „Domovine“ pa ni upal ugrizniti“, pravi prepričevalno Martin, potem pa nadaljuje: „Naš župnik je modrejši in tudi poštenejši. On se ni „Štajerca“ niti z besedico dotaknil. Jaz si take reči prav dobro zapomnim in jih preišlujem; imam dober spomin. Vidiš, župnik Časl je rekel iz prižnice v svoji pridigi, da ne smemo brati „Domovine“ o „Štajercu“ pa ni ničesar omenil! Vidiš, tak je toraj naš župnik, „Domovino“ je zaznamoval s hudobnim duhom zato je ljudje ne bodo več upali imeti. No, Suha Južina, ti si tudi kaj rad stikal po „Domovini“ in vohal po „Slovenskem Gospodarju“, zdaj toraj veš, po čem ti duša diši! Glej, naš župnik ni „Štajerca“ prav nič okrcal, ker je dober list, vsi drugi so manj vredni, naroči si ga toraj tudi ti, ali pa si ga v Laškem trgu pri g. Herman-u izposodi!“ To je bil za Suho Južino treskav dokaz. Nekega dne, ko je v Laškem trgu vzel na upanje pri g. Herman-u blaga, da bi deci hlače zašil, si je kupil tam „Štajerca“ in ga odslej hvali kakor Dimov Martin. Jaz pa dodam to-le: Mnogi vročekrvni naši slovenski duhovniki so po cerkvah pastirski list avstrijskih škofov po svoje zavijali in vmes vtikali, česar v njem niti stalo ni. So pač zviti in z vsemi žavbami namazani ti naši Petrovi ribiči. Lovijo namreč ljudi ne toliko za vero kakor za svojo posvetno moč. Ti ropotajo proti „Štajercu“. Karkoli sem bil doslej bral o takih in enakih pridigah, se mi je Časlova najbolj dopadala, kajti on je kot ljudomil človek in dober gospod priznal očitno „Štajerca“ za dobrega, a „Domovino“ za slabo. Slovenci ravnajte se po njegovih besedah, dobrega zrna so, o pravem času so bile izgovorjene, naj se posejejo po tleh celega slovenskega Štajerja in naj obrode obilo zlatih klasov — prave pameti. Do zdaj je romal „Štajerc“ v 14000 istisih, zanaprej ga naj bode 20000 in še več! To bode lepa setev in zlata, bogata žetev. —

Kmečkisin. — (Opomba uredništva: To le dopis sodijo naj o njem bralci sami.)

Zunanje novice.

Slamnat tat v kuhinji. Kuharice v restavraciji ljubljanskega kolodvora so se dne 21. maja zjutraj strašno prestrašile, ko so odprle kuhinjo in pri mizi zagledale možkega, ki je držal v roki kos papirja. Zakričale so, da so se zunaj vsi fijakerji, speči in svojih vozih, zbudili. Ženske bile pa so še toliko previdne, da so kuhinjska vrata za seboj zaklenile, da bi jim tat ne ušel. „Tat je v kuhinji“, je kričalo vse na vskriž, in vse je vrelo skupaj, policaji, fijakerji in kar je še bilo blizu. Zastrazili so vse vrata in okna, da bi jim tat ne ušel. Potem jih je pa nekdo dobilo korajžno, in ti so se podali s policaji v kuhinjo. Tat je še vedno stal za mizo, in držal listek v roki ne da bi se le ganil. Tudi potem se ni ganil, ko ga je policaj pozval da naj pove, kdo da je, in ko hoče v kuhinji. Tat je imel na glavi cilinder, na sebi lepo belo srajco z visokim kolirom, belo kravato in frak. Ker le ni ničesar odgovoril in se ni premaknil, planili so trije najbolj korajžni korenjaki k njemu in ga zgrabili za vrat in roke. Toda o joj, hitro so ga spustili in počili v smeh, kajti otipali so, da je ta bil le — slama, na katero je bil oblekel neki šaljivo gori omenjeno obleko. Smeha pa še je bilo več, ko so fijakerji zanesli tega „tata“ nekemu svojem tovarišu, kateri še je vedno spal na svojem vozu, v voz, in so tega tovariša hitro dozvali, naj vstane, ker ima nekega gospoda v vozu. Fijaker skočil gor in se globoko prikloni, gospodu v cilindru in fraku, ki je sedel v njegovem vozu, ter ga vprašal najprej po nemškem, kam da se hoče peljati, potem ko ne dobi odgovora, po slovenskem. Gospod pa ni ničesar ne odgovori. Zdaj še zbere fijakar vso svoj italjanščino skupaj in ga vpraša po italjanskem, kam se želi peljati. Toda nobenega odgovora. Ves besen torej skoči v gospoda in vidi, da je s slame. Drugi so se mu smejali, on pa vrže svojega gospoda z voza na tla. Pa kmalu si vse drugač spremisli. „Gospoda s slame sleče, shrani njegovo obleko v svoj voz, potem pa se hitro odpelje z obleko, misleč si: „Kdo se smeje zadnji, ta se najboljšje smeje.“

Pravi prijatelj. V Parizu so zidali veliko palačo. Na visokem in slabem odru (ruštu) je stalo mnogih delavcev. Ker pa so na oder nanosili preveč kamena in drugih za stavo potrebnih rečij, podrli se je, in vse je padlo globoko na cesto. Samo dva prijatelja, nek mladenič in nek mož srednje starosti, sta obvisela na trhli lati. A tudi ta je začela pokati od prevelike teže. Tedaj reče starejši delavec svojemu tovarišu: „Prijatelj, oba ne bode hlod zdržal. Eden se mora spustiti. Za tebe je bolj škoda kakor za mene, ker si še mlad. Pa prosim te, usmili se moje žene in ubogih mojih otročičev!“ Mladenič se je milo nasmehnil in se z besedami: „Z Bogom prijatelj!“ spustil na cesto, kjer je mrtev obležal. Očeta pa so pozneje srečno rešili.

Kdo je tašča? Neki pariški list je razpisal nagrado 20 frankov za najboljšo pojasnilo tašče. Odgovorilo se je med drugim: Tašča je osat v svatovskem šopku. — Grenka kaplja v piskrčku zakonskih sladkosti. — Bacil za zakonske ločitve. — Damoklejev meč nad zakonsko srečo. — Madež na poročni pogodbi. — Zglasili so se pa tudi zagovorniki tašč ter so dejali: Tašča je jagnje, ki nase jemlje grehe mladih zakonskih. — Tašča je najbolj obrekovana žena. Tašča je poštena žena, ki je na slabem glasu. — Brez tašče bi ne mogli živeti površni humoristi. — Tašča je lèp (lim), ki druží mlada zakonska. — Tašča je desna roka mlade gospe ter finančni nadzornik možev. Pametna tašča je previdnost za mlada zakonska in angel varuh za njune otroke.

Pijano mesto. V mestu Nitonu na otoku Wight so pred dvema tednoma jako popivali. Francoska ladja „Russie“ se je razbila ob pečine in ves tovor iz barke — 90 sodov dobrega vina — so morski valovi izvrgli na obrežje. Takoj so prihiteli otočani k redkemu plentu ter pili več dni, kar jim je „božja volja in previdnost“ poslala. Povsod so se valjali ter opotekali pijanci, nekateri so se prepirali, drugi topli, tretji v pijanosti jokali — dokler niso prišli obrežni stražniki, da pogledajo, kaj se godi. A našli so le nekaj praznih sodov, kajti česar niso mogli prebivalci izpiti, to so jako varno poskrili.

Gospodarske stvari.

Kaj je vzrok da so se začeli na nekaterih marelicah sušiti vršički: Tako poškodovanje letošnjih mladik povzročá na marelicah hrošec obrezač, ki razgriza mladiko pri veji, da listje potem ovne in se potem mladika tudi posuši. Sredstvo proti temu škodljivcu je pobiranje hrošča zgodaj zjutraj, ali v oblačnem vremenu, in pobiranje ter zažiganje suhih mladik. Mladike marelic pokončuje na podoben način tudi gosenica nekega ponočnega metulja, kateri leže jajca enake našim moljom.

Imam novozasajen vinograd, ki do njega vodi le steza, ter moram vsled tega ves gnoj znositi. Rad bi napravil vozno pot ter bi dotični svet odkupil ali pa plačal odškodnino, pa sosedje stavijo nezaslišane cene. Kaj mi je storiti? Odgovor: Na podstavi zakona iz l. 1898., zadevajočega se dovoljevanja poti za silo, morete sodnjiskim potom priti do potrebnega kolovoza. V prošnji na okrajno sodišče je zahtevana pot popisati, povedati je njena vrsta in mera, katastrofno število in kako so obdelane te nepremičnine. Navesti se morajo stan, in stanovališča njih lastnikov, ter so razložiti vzroki sprožene zahteve. Če so nepremičnine predmet zemljiške knjige, je navesti tudi vložke zemljiške knjige. Kako je prošnjo vložiti, v kolikih izvodih, in kakšno je nadaljno postopanje, je popisano v imenovanem zakonu.

Kako zabranimo, da plemenski biki ne postanejo hudobni. Pogostokrat se dogaja, da mora živinorejec bika, ki je postal hudoben, predčasno oddati, zakaj žival je postala nevarna vsem, ki imajo ž njo opra-

viti. Če je žival plemenite krvi, potem ima lastnik veliko škodo. Mnogokrat je napačno ravnanje in draženje vzrok, da bik postane hudoben in svojemu strežniku nevaren. Zato naj onemu, ki opravlja bika, nikoli ne pride na misel, da bi ga dražil, pa tudi nikomur drugemu naj ne dovoli, uganjati z njim nepotrebne burke. Ravno tako naj bo oskrbovalec plemenskega bika zelo previden, kadar ga kaznuje. Prijazno, pa resno ravnanje je nasproti biku najbolj umestno. Kakor uči skušnja, ostane bik krotak, ako ga že od mlada navadiš, da se da voditi na verigi. Tudi je svetovati hlapcu, kateremu je bik izročen v oskrbo, da ga skuša privaditi na svojo osebo s tem, da mu večkrat pomoli kosec kake slaščice, na pr. osoljenega kruha, na ta način mu postane mladi bik zelo udan. Ko se je bik po plemenitvi vrnil v hlev, tedaj mu tudi ponudi nekoliko soli, kruha, pest detelje ali dobrega sena. Če tako ravnaš, pojde veliko rajši v hlev, in se ne bo izlepa upiral na potu v svojo stajo. Skakališče naj bode na takem mestu, da ga bik lahko takoj ugleda, ko stopi iz hlevnih vrat. Ko se vrača v hlev, naj ima hlevne duri pred seboj. Zelo zoprno in nevarno je, če mora žival prejeti še okoli par oglov, predno zagleda skakališče. Če namreč bik ne zagleda takoj krave, postane zlovoljen in napade strežnika. Zelo priporočamo gospodarjem tudi vprego plemenjakov. Vpreženi biki ne postanejo nikdar tako divji in nepokorni, kakor oni, ki samo takrat pridejo iz svoje staje, kadar kdo prežene kravo. Na vsak način pa je treba mlademu biku vtakniti skoz hripelj nosni obroč, predno se rabi za pleme.

Naše dopisnike prosimo potrpljenja, ker nismo priobčili vseh dopisov. Toda pri nas velja tudi rek: „Kdor prej pride, prej melje“. Nekateri ostalih dopisov priobčili bodemo prihodnjič. Prosimo, pošiljajte dopise vsaj 3—4 dni pred tiskom!

Loterijske številke.

Trst, dne 17. maja: 2, 82, 3, 24, 48.
Gradec, dne 24. maja: 67, 17, 14, 32, 33.

Ženitna ponudba.

Mož v najboljših letih, posestnik, trgovec, krčmar, tabak-trafikant, katerega posestvo leži tik farne cerkve in je vredno čez 7000 gold, želi v zakon primerno ženo, katera ima premoženja 5 do 6000 kron in je slovenskega ter nemškega jezika zmožna. — Ponudbe pod naslovom „Srečno življenje“ na upravnitvo „Stajerca“ 569

Gospodinjo

ki se razume na gospodinjstvo srednjega premoženja, je stara okoli 30 let, ima okoli dva tisoč kron denarja, bi rad vzel za ženo 30leten mož, ki ima tri tisoč kron premoženja. Stanuje v plujskem okraju. Pismene ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: „J. P. upravnitvo „Stajerca““ 568

Kathreinerjeva
= Kneippova
sladna kava. =

Nobena gospodinja
naj ne odiaša daije
uvesti to zdravo in
ukusno kavino pijačo.

40leten pošten kmečki mož

kateri je zanesljiv, vaju vsakega kmečkega dela, vaju tudi pri kupčiji z živino, je dober voznik, samec, išče primerne službe pri kaki boljši kmečki hiši. Naslov pove upravništvo „Štajerca“. 558

Drogerija ali prodaja z dišavami Max Wolfram v Maribor

Herrengasse št. 33, priporoča

Poklajno apno za krave, da se pridela več in boljsega mleka in povzdigne jalovina.	Ocetova ali jesi-hova esenca: 1/4 litra te kisline da 10 litrov jmočnega, čisto okusnega namiznega jesiha.	Snovi za mošči za napravo zdrave domače pijače. En liter narejene take pijače velja 3 krajcarje.
--	--	--

Vsake vrste zelišča, katera priporoča župnik Kneipp so frišna vedno v zalogi. 515

Na košček
vate vzame
se zadostno množino

A. Thierry-jevega balzama

in se položi na volli zob, da se doseže bolečine pomirujoči in bolečine nehajoči učinek. — Pristno samo z zeleno nunsko varstveno znamko in klubčkovim zatvorom z vtisjeno firmo „Allein echt“ — Dobiva se v lekarnah. — S pošto, poštnine prosto 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krone. Lekarnar Thierry (Adolf) LIMITED, lekarna pri „Angelju varhu“ v Pregradi pri Rogaški Slatini. — Sviri se pred ponarejanjem in pazi na v vse kulturnih državah registrirano zeleno nunsko znamko. 538

Ugodno se proda posestvo.

ležeče ob veliki cesti, katero obstoji iz lape hiše z dvema sobama, ena hleva, ene kuhinje, dveh kletij in ene kovačnice. Vse zidano in z ognjopokrito. Proda se ob enem vse kovaško orodje. To posestvo je blizu grajsčine in blizu mesta Ptuja. Cena prav nizka. Več pove lastnik Leopold Ploger v Dornavi številka 99 pri Ptuju. 559

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala, za travnike in mah, razdeljene in diagonalne, poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine, stroji za sejanje „Agricola“, stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in zito, grablje za seno in žetev, za obračanje mrve, patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d. Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo, mlinci za sadje in grozdje, stroji za obiranje grozdja, stroje za rezanico, na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči. Mline za debelo moko, reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

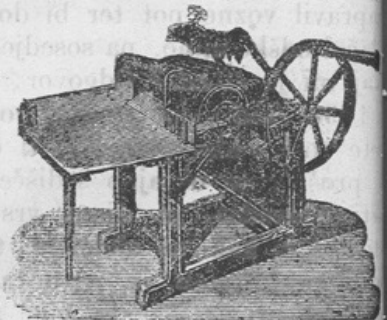
stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vito in za na par. za naprejo 1 do 6 živinčet. Najnovejši mlinci za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice. Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši „Syphonia“, prenesljive štedilne peči, parniki za krmo, preše za seno in slamo na roko, pritrđljive in za prepeljati, kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in priznано najboljši napravi

víteli (kupje) za naprejo 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlinci za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“,
prenesljive
štedilne peči,
parniki za krmo,
preše za seno in slamo
na roko, pritrđljive in za
prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in priznано najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetlinami na vseh večjih razstavah. Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Stavbinsko Dietrich Dickstein & Wilhelm Higersperger

arhitekta in mestna stavbinska mojstra, **Celje**, Ringstrasse 10

500 **podjetje.** priporočata se za **prevzetje in izvršitev** vseh v njih stroko spadajočih del. Pojasnila na željo radovoljno. Načrte (plane) in tehnične nasvete po najkulantnejših pogojih.

Vsakemu poljedelcu se priporoča
„dr. P. Schuppli-ja navodilo za živino-
rejske tečaje na Oberhofu“.

V tej knjigi se nahajajo poučljivi predpisi
in nauki o živinoreji in živinovzgoji, mle-
karstvu in sirarstvu.

Dobiva se v vsaki knjigotržnici po nizki ceni.

Franc Schütz pri **Sv. Trojici**
v **Slov. gor.**

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, stroje za slamo rezati, za jabolke mleti
ter sploh vsake vrste.

Stroji se lahko tudi pri njem osebno ogledajo in se lahko plačujejo na
obroke (rate). Blago je vso zanesljivo. Pogoji so ugodni.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkodor se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzletjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za številne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneče, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktorja pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1,4 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izbrano sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, boleš težujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebravo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalno, želodec čistilno. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezi, ki morejo nastati vsled zapehe, napejanja itd. Skatla 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Skatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko razvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov ovet (Gichtelst) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljuje drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

Varstvena znamka.

preskušeno sredstvo proti boleštnim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vodna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcov itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

318

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljivan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Varstvena znamka.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za praščice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolshe. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta praščiji prašek in Kakao sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.

Razglas.

Dne 1. oktobra 1902 pričel se bo na državni gozdarski šoli v Gusswerku pri Mariji-Zell 11 mesečni kurs in se bode v to svrhu razdelilo šest deželnih (denarnih podpor) štipendij po 500 kron in štiri štipendije po 400 kron.

Prosilci za te štipendije morajo svoje prošnje vložiti pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu najpozneje do 1. julija. Pridjati je:

1. Krstni list, s katerim se dokaže, da je prosilec že 17 let star in da 22. leta svoje starosti še ni prekoračil.

2. Zdravniško spričevalo od okrajnega zdravnika o popolni fizični sposobnosti za službo gozdarja v visokih planinah, osobito tudi da imajo prosilci dobre oči in dober posluš. Spričevalo okrajnega zdravnika ne sme biti starejše kakor z dne 15. junija t. l. ali poznej.

3. Potrdilo, da je prosilec dovršil z dobrim uspehom kako meščansko šolo, ali pa najmanj 3 razrde realke ali gimnazije. To se mora dokazati z dotičnimi spričevali.

4. Potrdilo, da se je prosilec vsaj eno leto praktično vporabljal pri delu različnih opravil pri gozdarskem, gospodarskem in njega postranskem obrtu.

5. Domovinski list.

6. Spričevalo o nravnosti in spričevalo dobrega zadrževanja, če ta izkaz že ni doprinešen pod. štev. 4.

7. Spričevalo, da prosilec nima premoženja.

8. Svoji ali pokrovitelji prosilca se morajo zavezati s pravomočno izjavo, da bodejo, ako bi morda še bilo treba vzlic dosežene štipendije za ednajst-mesečni pouk plačati, več kakor štipendija znesa, to poplačali iz svojega. Ti zneski se bodejo po določilu šolskega vodstva in ravnateljstva v obrokih plačevali.

Ta izjava se more podpisati od tistega, ki se je zavezal plačati in še od dveh prič. **Mora se sodnijsko ali pri notarju legalizirati.** Dalje je na tej izjavi od občinskega urada potrditi, če je dotični zavezanec zmožen, plačati prispevek, ki bi se v gori omenjenem slučaju zahteval. Na prosilce, kateri zgoraj pod 1—8 navedenih pogojev ne morejo izpolniti, se pri podelitvi štipendij ne bode oziralo, ker se taki pogoji tudi za sprejetje v c. kr. šolo v Gusswerku postavno zahtevajo.

Opomniti je, da skupni stroški za hrano, oskrbovanje, snaženje perila, potrebščine za podučevanje in male nabve v teku ednajstmesečnega poduka znašajo približno 600 kron.

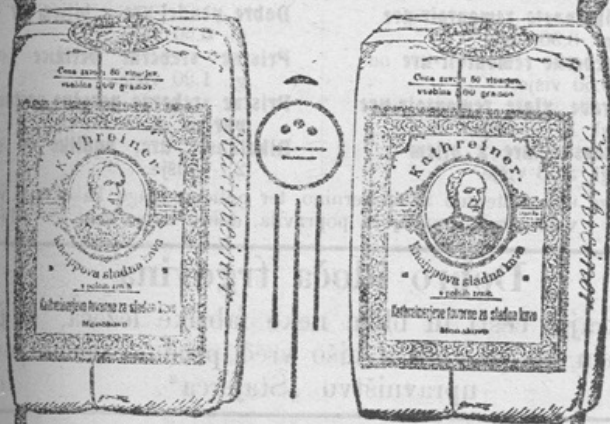
Približna določila o uredbi te šole, poduku, hišnega reda in disciplini, zamorejo se pozvedeti pri „k. k. Forst- und Domänen-Verwaltung, Gusswerk bei Maria-Zell.“

Gradec, 8. maja 1902.

Od štajerskega deželnega odbora:

Edmund grof Attems m. p.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

- Styria bicikelni 220 K.
(Strassenrad).
- Styria bicikelni 240 K
bolj fini.
- Styria bicikelni 280 K
najfinejši.
- Styria bicikelni 300 K
(Strassenrad).
- Styria bicikelni 320 K
(Luxusmodell).

Že rabljeni, a še prav dobro ohranjeni bicikelni od 80 do 120 kron. Vsakovrstni deli (Bestandteile) vedno v zalogi. Cene na obroke (rate) po pogodbi.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

483

Fabriška zaloga:

Brata Slawitsch v Ptuj

florijanski trg.

Trgovina s špecerijo, moko (melo) in barvami.

V. Schulfink

Ptuj

priporoča po najnižjih cenah najfinejšo ogersko moko, rozine, vamperle, sladkor, kavo, riž, žajfo, različne cikorije, olje i. t. d. vse najboljše vrste.

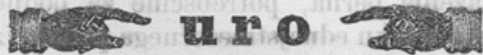

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za **samo**

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino façonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo spremeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le **zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/I** poštno predalo št. 29. 307

527 Proda ali na več let v najem da se trgovina (štacuna) in gostilna, ledenica ter lep sado-nosnik zraven farne cerkve. V slučaju prodaje se odda tudi celo pohištvo in sicer do 30. maja. Kje, pove upravništvo »Štajerca«

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m stofa dobre, močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.30 vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno radovoljno zamenja ali denar nazaj pošlje! Do bavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje samo in edino skoz **Jungwirth's Expeditionshaus Krakau** Postfach Nr. 29. 328

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	—
Singer Medium	90	„ —
Singer Titania	120	„ —
Ringschifchen	140	„ —
Ringschifchen za krojače	180	„ —

Minerva A	100	„ —
Minerva C za krojače in čevljarje	160	„ —
Howe C za krojače in čevljarje	90	„ —
Cylinder Elastik za čevljarje	180	„ —

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 483

Dobre ure in po ceni

proti 3letni pismeni garanciji, prodaja in razpošilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebernino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslopu.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.	Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.
Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.	Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.
Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.	Pristne sreberne poročne prstanice par od gl. —.80 višje.
Dobre stenske ure z btjem od gl. 2.50 višje.	Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Dobro idoča trgovina

ob okrajni cesti in blizu neke fabrike ležeča, se da v najem ali pa tudi z hišo vred proda. Naslov pove upravništvu „Štajerca“.

Malo posestvo se proda.

Tisto obstoji iz hiše, hleva, dveh njiv in enega vinograda v Podprežinu Sv. Lovrenc blizu tovarne v Štorah. Cena se izve pri lastniku **Martinu Masnaku**, tesarju v Štorah pri Celju. 328

Posestva vsake vrste

posebno mala gospodarstva. in obresti nesoče hiše, brez trgovine ali s trgovino v najbližji okolici mariborski, od 3000 gl. višje, priporoča v nakup, koncesionirana pisarna **Jos. Kadlik** v Mariboru. 521

Ustanovljeno 1876. Ustanovljeno 1876.

Dajem naznanje cenjenemu občinstvu,

da imam zmiraj po najnižji ceni najboljše blago kakor:

Jzvrstna semena, vrtna, rožna in poljska,

olje, za jesti (Tafel- in Speiseöl) ameriški petrolej, repično in leneno olje,

Sol, štirivoglato in za živino, kislo vodo (Rogačka in Radeiner).

Kislino, sadni in vinski jesih, (Essigsprit) za jesih delati,

apno za živino, grenko sol (Bittersalz), žvepljeno cvetje, glaubersalc, prah za konje, govedo in svinje,

Spiritus, (Weingeist) za žganje delati, špiritus za polituro;

imam zalogo več vrst kave, sladkorja, riža, proseno in ječmeno kašo,

moko (melo), pšenično, rženo in koruzno, špeh, celega in zasekanega, paprika-špeh, svinjsko mast, maslo, sir

in salami, kakor vse špecerijsko blago v največji izbiri,

rafio, galicijo, žvepleno melo, gumi za cepiti trsje.

Portland-in roman-cement, vsake vrste barv, firnajza, pinzeln, kelje

ter karbolinej, smolo za barke, ladje, kovače in črevljarje, kakor vse reči za barvarje in mizarje, mazalo za vozove,

usnje in tudi vse tukaj ne posebej navedene reči po nizki ceni;

jaz posebno opozarjam, da ni potrebno od agentov iz trsta kavo kupovati, ampak jaz oddajem kavo posebno fino z dobrim okusom franco na vsako železnično postajo postavljeno od gl. 1.10 do gl. 1.60 ako se naroči vsaj pet kil.

Zaloga pivovarne Bratov Reininghaus v Steinfeldu.

Tudi kupujem vse deželne pridelke kakor:

jajca, puter, sir, vrhnje, maslo, pšenico, žito, koruzo, ječmen, oves, vsakovrstno zelenjavo, sadje, črešnje, meline, jabolke, hruške, slive, kutino, i. t. d. po najvišji ceni.

Zastopstvo c. kr. splošne tržaske zavarovalnice in I. dunajske zavarovalne družbe za nezgode.

Posebno si dovoljujem uljudno naznaniti, da moja trgovina ni več na vogli zraven kavarne, kjer sem imel 26 let štacuno v najemu, ampak imam svojo štacuno v lastni hiši zraven „Štajerca“ in gospoda

Sadnika, kjer je bila poprej tabak trafika.

Jos. Kasimir v Ptuj.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekletanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34. 537

Mestna

hranilnica

v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopju, Ringstrasse šte. 18.

2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.838.560-42.

3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5½% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.

4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.

5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 zvrstiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.

6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. oger-ske banke.

7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daja menična posojila proti 5½% nimi obrestmi.

8. Uradne ure za stranke se ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Osle,

brusne kamne za srpe in kose priznano najboljše blago 100 kosov 8 K, en poštni zavoj z 15 kosi franco K. 2.50 razpošilja po povzetju J. Razboršek, Šmartno pri Litiji, na Kranjskem. 522

Dobro vino.

Proda se 40 polovnjakov dobrega vina od 15 do 25 krajcarjev liter. Več pove **Janez Wisenjok**, obč. predstojnik v Žamanjih, pošta Možganji pri Ptuj. 562

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica.

Vsaki dan kopeli v banjah, pršne kopeli in mrzle kopeli.

Vsaki torek, četrtek in soboto soparne kopeli. — Soparne kopeli imajo take učinke kakor krapinske toplice. Bližnja pojasnila daje gosp. **Jos. Kasimir** in v kopališču samem.

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec v Mariboru

priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del.

Učenec se takoj sprejme

v trgovino z mešanim blagom pri **Franc Krajnc-u** pri sv. Martinu blizu Vurberga.

Prodaja in prevzeteje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptaju** v gledališkem posloplju.

Stavbinsko podjetje.

Ladislavus Johann Roth

inženjer in oblastveno aut. mestni stavbensi mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentna dela iz petona, trotorje in petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnil in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislavus Joh. Roth

inženjer in oblastv. aut. mestni stavbinski mojster.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Tisk: W. Blanke v Ptaju.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj pripoznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

364

Redka prilika.

Čudovito po cen

400 komadov za 1 gld. 80 kr

1 dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prižepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičen album za slike, obsežajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računanje, 1 Patent katera izračuni samo najtežje eksemple, k temu eno navodilo, 1 sornik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razgledov, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzbujajo veliko smeha, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata, tentovana zapona 3% zlata, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 modni moški prstan s imit. zlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gld. 80 kr. skoz razsiljavnico Ch. Jungwirth, Krakav, A. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih drevesnic sicer: jabolke po K 1.— do K 14 hruške po K 1.20 do 1.60.

boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter posej. **Oskrbništvo Marenberg** (Gutsverwaltung Mahrenberg). Tam dobijo tudi jorkširske plemenske prašiči.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.